

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei.
Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Martia și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un gir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Arma apostolatului

Figura țării noastre mărite s'a reabilitat în afară, grație unei stăruințe încordate pe acest teren, în așa măsură, încât — o recunosc și dușmanii, pe lângă toate știrile contrare, — ea joacă rol preponderant în constelația economică și politică a Europei de răsărit.

În interior însă, trupul acestei țări pare că prea se încinge cu molima destrămării morale.

Se pare că întreg cursul vieții social-morale se abate mereu dela marea originală sub impulsul valurilor mari de frământări sociale, mai ales materiale, și amenință a surpa malul ce suportă edificiul vieții noastre, fie la orașe, fie la sate.

În asemenea cazuri, ivite în natură, corpul tehnic e alermat din bună vreme. El utilizează mijloacele cele mai perfecte; și, în puțină vreme, malul amenințat de valuri spumegânde e fortificat, iar cursul apei e readus în vechia-i albie.

Biserica, în a cărei competență zace îndrumarea vieții religioase-morale a credincioșilor săi, a înțeles de multă vreme chemarea ce o are, mai ales acum, după război. Așa se explică sbuciumul tagmei preoțești din timpul din urmă în pregătirea corpului tehnic, în aflarea mijloacelor și metodelor celor mai perfecte pentru realizarea scopului propus.

S'a propus organizarea tuturor elementelor bune în serviciul cauzei, s'a re-

curs și la elementul laic, s'au înjghebat reuniuni de femei, de ajutor, abțință, toleranță, cooperative etc.; s'a propus răspândirea cărților de conținut religios-moral prin colportaj, s'au invitat organele administrative să dea sprijinul moral și material, și câte altele.

Toate acestea sânt, negreșit, la locul lor, și utilizabile pentru a ridica un fort în contra valului amenințator. Să se știe însă că, aceste organizații sânt numai materialul *brut*, cu ajutorul căruia zidim, și care la o puternică lovitură de val s'ar putea dărâma cu mal cu tot.

Când e vorba că viața morală decăzută să fie îndumalată spre alte orizonturi de cultură sufletească, pentru a stabili echilibrul organic și nobila armonie între diferitele funcțiuni ale trupului acestui stat, va trebui să mobilizăm pe-o clipă toți factorii medicali-sociali, cari să nu mai servească numai ca materie brută în edificare de forturi, ci ei înșiși împreună cu noi, să fie și materia, și ziditorii.

Pentru aceasta «un singur lucru ne trebuie»: *Partea Mariei*.

În scopul câștigării acestei nobile părți avem trebuință de educație morală, care nu se termină decădată cu studiile academice, ci se continuă până la mormânt.

Metodul cel mai eficace și pozitiv este studiul fără prihană.

Nimic mai frumos, nimic mai demn de un om educat, decât a petrece în mijlocul unei societăți, care s'a dovedit că e

în posesia tuturor atributelor stării sale morale și culturale.

Această societate aleasă sânt bărbății geniali, cari prin munca și operele lor și-au eternizat numele.

Prietenul nostru este *Isus*, și după El întregă pleiada de apostoli și sf. părinți; iar dintre profani toți aceia, cari au muncit muncă cinstită întru ridicarea omenirii spre culmile idealului creștin.

Pe *aceștia* să-i consultăm, cu timp și fără timp.

Consultarea s'o facem cu dorul ferbinte de-a străbate în gândurile lor, și despicând coaja de slove să pătrundem în inima lor, ca să-i putem simți în toată puterea cuvântului; ș'atunci — trecând simțirea chiar și dincolo de rațiunea influențată de fluctuații și împrejurări determinate — îi vom putea însuși, topind ideile lor nobile în focul sufletului nostru.

Progresul va fi vădit căci munca aceasta ni se potrivește; ș'atunci, plăcerea vine pe neobservate, din însăși munca noastră.

Ei programul nostru numai acesta poate fi: să dobândim prin experiență o inimă mai bună, creier mai vioi, cu duh ce intră în pacea cea vie, făcându-ne să pășim pe noi înșine și prin noi asupra sufletelor tuturor.

Sf. Scriptură trebuie adâncită, ca să fie înțeleasă în așa măsură, încât să se poată tălmăci și altora.

Pe sf. apostoli Petru și Pavel nu-i vom putea înțelege nici odată, dacă nu

FOIȘOARA

Sfântul Ierarh Nicolae

(6 Decembrie)

Sfântul Nicolae s'a născut în Patara, un oraș din Asia-mică, din părinți avuți și nobili creștini; fiind încă copil s'a observat la el urmile creșterii sfioase, de care s'a împărtășit în casa părintească. Dat fiind la școală, s'a distins între conșcolarii săi prin purtare morală exemplară, prin blândete, modestie, iar mai târziu prin cumpătare, deși era bogat de acasă, precum și prin diligență și studiu intensiv.

Unchiul său, episcopul din Mira Licii, o provincie în sud-vestul Asiei-mici, văzând calitățile eminente ale nepotului său Nicolae, cum și râvna lui de a se ocupa și cu lucruri sfinte, l-a hirotonit de preot, profetind totodată că cu Nicolae s'a deschis pe orizontul bisericii o lumină nouă și fericită ca și turma pe care o va păstori cândva, — profetie realizată mai târziu în toată întregimea.

Murind părinții lui Nicolae, averea moștenită dela ei a folosit o spre fapte de milostenie, lăutând săracii, orfanii și văduvele; aceste binefaceri le făcea, însă în todeauna în ascuns, aducându-și aminte de cuvintele Domnului: «Când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta». Pentru aceste fapte de caritate îl laudă biserica în cântările sale, ca pe un mare binefăcător al neputincioșilor.

Mai târziu, ca să scape de lauda oamenilor, să retrage într-o mănăstire, înființată de unchiul său, episcopul din Mira, ca astfel de departe de șomotul lumii să petrească în post și rugăciune servind numai lui Dumnezeu, și ajunge șef al acestei mănăstiri.

Cerând concediu dela episcopul său, ca să cerceteze locurile sfinte, unde a peircut și a suferit Mântuitorul, când eră pe mare a simțit apropierea unui viitor. Atunci a făcut pe corăbieri atenți la viitorul ce are să urmeze, dar corăbierii văzând marea liniștită și neobservând nici un simptom de viitor, nu l-au dat a călătore.

În curând însă o furtună cumplită a început a sbuciuma marea, și petrea era sigură. Corăbierii înspăimântați s'au adresat către sfântul

Nicolae cu rugămintea ca el, care prin prevederea aprofierii viitorului e un om bineplăcut lui Dumnezeu, să se roage de Dumnezeu, ca să liniștească marea. Sfântul Nicolae rugându-se furtuna a încetat. De aceea corăbierii privesc pe sfântul Nicolae ca pe patronul lor, și de aceea se înfățișează el în haine arhiericești pe țărmul mării.

Cercetând sf. Nicolae locurile sfinte s'a pregătit a călători în Egipt, patria monahismului, ca acolo retras de lume să petreacă în singurătate. Dumnezeu însă i-a dat de știre, ca să se întoarcă înapoi, menit fiind, ca să-și pună calitățile sale în serviciul și folosul oamenilor. Sfântul Nicolae s'a supus vocii dumnezeiești, și s'a întors în mănăstirea s'a așteptând chemarea Domnului, de-a-și părăsi singurătatea mănăstirească.

Vocea care l-a chemat din Palestina i-a sopțit, ca să iasă din mănăstire, să meargă în Mira, unde se adunaseră episcopi pentru alegerea de episcop. Nefotegându-se episcopii asupra persoanei pe care s'o alegă, în urma unei inspirații dumnezeiești au statorit, ca acela să fie ales, care în ziua următoare mai de dimi-

vom fi pătrunși și stăpâniți de duhul și gândirea lor.

Cum vom înțelege psaltirea și proverbele înțeleptului Solomon, dacă noi nu ne-am ostenit o clipă a topi în sufletul nostru sentimentele nobile ce-au produs acele imnuri?

«Când brazdele din față s'au istovit, să arăm mai adânc», ca să frângem zăgazul patimilor, să întărim debilitatea voinei și, înlăturând prin stăruință lipsurile stării noastre morale, să devenim virtuși.

Căștigându-ne astfel «*partea Mariei*» ne-am făcut «*lumina lumii și sarea pământului*».

O:hii credincioșilor se vor îndrepta spre faptele noastre. Inimile lor se vor deschide larg pentru a primi învățătura din vinului Crist, iar încrederea și stima va robi și sufletele cele mai înșprite.

Toate organizațiile înființate în scopul regenerării vieții religioase morale își vor câștiga prin influența noastră timbrul trăinicie, devenind cele mai bune focare de educație morală pozitivă și efectivă.

În felul acesta am satisfăcut nu numai cerințelor noastre personale de-a ne desăvârși prin neconținută educație în sens creștin, ci am ridicat nivelul cultural al credincioșilor, înrolându-i în slujba adevărului; «*am căutat împărăția cerului și toate celelalte ni se vor adăuga nouă*», nu numai în ceruri, ci și aici, pe pământ.

Căci, cei în drept vor înțelege atunci, că împlinirea chemării noastre ca tîgma și cetățeni nu este ceva plătit cu o minusculea lea, ci este muncă ce izvoarește din însăși firea noastră; iar sprijinul moral, și material venit dela stat și organele lui, este concursul *natural* cel-dă totalității cetățenilor unei tagme care își caută și făurește cele mai trainice și nobile arme pentru lupta necesară ridicării economice-culturale a statului și cetățenilor săi.

Ear îndrumarea cursului vieții spre idealul binelui, frumosului și adevărului nu va mai putea întârzi, căci vor înțelege toți factorii sociali, cu nobile intenții, că a noastră chemare se face spre propășirea și fericirea patriei iubite.

Pr. A. Ștefan

Monument lui Andrei Șaguna

Cu cât ne îndepărtăm de epoca în care a trăit arhiereul și mitropolitul Andrei Șaguna, cu atât sântem datori a-i recunoaște tot mai din adins înaltele merite pentru neam și biserică.

Pare că, în toată atârta ocupații zilnice, uităm cu totul de bărbatului mari din trecutul bisericii noastre; iar când dorul ne-ar îndemna să privim în viața lor, spre a ne însenina sufletește, atunci ne trezim, că sântem săraci de mijloacele care ne-ar ușura privirea în viața acestor băbăți.

Nu mă simt chemat și nici nu este scopul nostru a expune aici viața și faptele Marelui Andrei. Băbăți competenți istorici, martori oculari și următorii lui vrednici în scaun, au arătat și acum și altădată, prin vorbiri și scrieri clasice, meritele lui neperitoare pentru biserică și românii ardeleni.

Ziua de sf. Andrei a fiecărui an ne duce cu gândul la viața Marelui mitropolit. Rugăciunile care s'au înălțat și se vor înălța în bisericile noastre în această zi, sânt o filiașă împlinire de datorințe către un părinte care a iubit pe fiii săi și care merită a fi iubit de noi și de toate generațiile viitoare, ce se vor adăposti la umbra binefacerilor lui neperitoare.

Scriitorii bisericești încă din timpuri vitrege au prevăzut că va sosi timpul când românii vor privi la Rășinari cu pietatea cu care privesc mohamedanii la Mecca. Da, Rășinari are să devină un loc sfânt, — zic ei, — la care să peregrineze posteritatea nu numai spre a depune tributul de recunoștință pe mormântul marelui defunct, ci și spre a se însufleși pentru fapte mari și românești.

Știm cu toții că în anul trecut dela un capăt al românismului până la celalalt, dela Nistru până la Tisa, au venit solii credinții strămoșești, ca în frunte cu MM. LL. Regele și Regina și Arhierii bisericii dreptmăritoare să se închine memoriei marelui Arhiepiscop.

Cu această ocazie ne-am fi putut aduce aminte de unele sfaturi care ni le-a dat Șaguna în testamentul seu politic: «*Fiți pe pace, nu vă certați, căci santeți*

un popor care nu e iachegat încă destul de puternic, și aveți trebuință de armonie».

Cât de actuale, cât de memorabile sânt aceste sfaturi pentru timpurile de astăzi!

Pelerinajul s'a terminat, ne-am întors cu toții dela mormântul marelui Arhiereu.

Cu atâtă însă să nu credem că este de ajuns pentru a fi îndeplinit românimea noastră, cu deosebire cea din Transilvania, datorită fiască către un părinte al nostru.

Sinodul arhiepiscopesc din anul 1874 și congresele noastre bisericești din anii 1876, 1878 și 1886, în recunoștința meritelor mari ale ferditului arhiepiscop Șaguna, câștigă pentru biserică și națiune, spre eternizarea memoriei aceluia decretaază ridicarea unui monument din partea Mitropoliei și spre acest scop dispun a se face colecte benevole în toată provincia mitropolitană.

Ideea aceasta a început a se lăți încă în timpuri vitrege tot mai mult, așteptând timpuri bune când vom fi stăpâni pe aceste plaiuri și vom avea libertatea a ne arăta tot prin mai multe fapte recunoștință față de Marele Arhiereu.

Generației de astăzi, care a avut fericirea de-a ajunge aceste clipe mărețe, visate de moșii și strămoșii noștri, îi revine obligamentul de-a eterniza în monument memoria marelui bărbat, monument care să ne vorbească de cel ce ne-a ridicat din starea de umilire, și mândrie ne-a dat spre a putea privi cu fruntea ridicată la înalta menire ce ne-a fost hărăzită în zilele de acum.

Cu inimi curate și cu dor de muncă așteptăm glasul acelor fii ai Ardealului, pe cari pronia cerească ni i-a trimis să fie cu noi atât în timpuri de urgie, cât și acum în timpul de glorie. Așteptăm glasul lor arhieresc, care, sântem convinși, că va afla răsunet și până în cele mai mici cătune ale României întregite și chiar peste hotare, până n'afunde de văi și păduri ale Macedoniei, patria Marelui Arhiereu, — pentru a înfăptui în sfârșit ideea d'a înălța un monument potrivit aceluia, care a fost Andrei Șaguna.

Dr. Ioan Mașteiu.

neată va intra în biserică, și va purta numele de Nicolae. Mergând sf. Nicolae foarte de dimineață la biserică fără să fie știut ceva de hotărârea episcopilor, a căzut soarta alegerii pe el dându-se de înțelep episcopilor adunați prin această întâmplare că el e persoana aleasă de Dumnezeu, de-a ocupa scaunul episcopesc din Mira în locul unchilui său răposat.

Ca episcop cu atât mai vărtos și-a împlinit datorințele sale, ca faptele sale să fie o oglindă pentru credincioșii săi, în care să vadă modelul lor de imitat. Cu abnegație și jertfire de sine s'a năzuit a servi omenilor și lui Dumnezeu. Însă cuvintele apostolului Pavel: «*toți cari voesc a trăi cu pietate în Isus Hristos, vor fi persecutați*» s'au împlinit și cu el. Această este soarta tuturor vestitorilor și servitorilor lui Dumnezeu.

În goana lui Dioclețian, pentru că îndemna pe creștini, că cu disprețul morții să nu-și părăsească credința, a fost aruncat în temniță. Aici a petrecut până a ajuns Constantin cel mare împărat în imperiul roman și după suferințe de mai mulți ani s'a deschis ușa temniței, ca să se întoarcă la turma lui credincioasă din Mira.

Sf. Nicolae a luat parte și la sinodul I ecumenic dela 325, ridicându-și vocea contra învățăturii hulitoare de Dumnezeu a lui Arie.

Istoricii amintesc multe minuni săvârșite

de sfântul Nicolae. În urmă rugăciunilor sale ferbinți, bolnavii se însănătoșeau, iar cei în pericol, scăpau.

Sfântul Nicolae a ajuns vârstă înaintată; iar activitatea sa pastorală a fost rodnică și binecuvântată. A ajuns timpul, când pentru remunerarea ostenelelor sale, l-a chemat Domnul la sine, ca să l'încununeeze cu cununa neperitoare și nevastărită a mării sale. A murit la anul 327 în 6 Decembrie, rostind ultimele-i cuvinte: «*În Tine Doamne m'am încrezut... primește sufletul meu la Tine*».

Biserica l-a pus între sfinții cei mai mari, iar creștinii îl numără între cei mai mari binefăcători ai săi, și l-a dedicat multe lămine de laudă și mărire:

Îndreptător credinței și chip blândefelor, învâfător înfrânrând te-a arătat pe tine turmelale, adevărul lucrurilor; pentru aceasta al câștigat cu smerența cele înalte, cu sârăcia cele bogate, Părinte lerarhe, Nicolae. —

Cu neîntrecută sârăgînță în servirea Domnului nostru Isus Hristos, cunoșcător al prigoanelor și temnițelor păgâne, purtător al unui nume ce înseamnă biruință, suflet prea luminat, inimă mare și gata spre ajutor, Marele lerarh Nicolae, din micul oraș al Mirei Lichiei, strălucete prin credința și faptele sale minunate peste toată creștinătatea.

*Viața și faptele acestui strălucit lerarh ne învață multe în vremurile grele de astăzi.

Dreapta credință este atacată și prigonită din conștiința credincioșilor. Milostenie se încearcă a se face, dar nu în biserică, ci aiurea. Primejdiile de rătăcire sânt nenumărate. Vițiile se ceartă între ele, care să sfășie mai degrabă prihanitul nostru suflet și trup.

Aurul și argintul ne-au împlinit inima. Cu sufletele șubrede căutăm izvoare de ape vindecătoare, căutăm înțelepciunea vieții și prețuirea faptelor noastre pe alte căi decât cele creștine, dar nu o găsim.

Cine n'are astăzi o credință dreaptă de apărut? Cine nu ajunge în primejdiile? Cine n'are trebuință de doctoria trupului și a sufletului? Cine nu caută ajutor? Cine nu caută sfat și îndrumare? Toată această mulțime de suflete se îndreaptă în orice clipă a vieții către Sfântul și Marele lerarh Nicolae, cerându-i ajutor și încurajare. În pomnirea vieții și faptelor marilor slujitori ai creștinismului găsim și azi un adănc înțeles și o pilduitoare învățătură.

Izvor de învățătură, înțelepciune adâncă pentru viață, pildă de omenie în viața obștească cumpăt în cuget și chibzuială în fapte cu toată lumea, sânt atâtea frumoase flori pe care le culagem din prea împodobita sărbătorire a Sfântului și Marelui lerarh Nicolae.

Patriarhat în România. Ziarele din București anunță, că dl ministru al cultelor, Alexandru Lăpedatu, a încuviințat pe membrii Sfântului Sinod, că în curând guvernul va prezenta parlamentului proiectul de lege pentru înființarea patriarhatului în România.

Dl ministru al cultelor și artelor însă a binevoit să dea unui confrate din capitala următoarele lămuriri:

— Nu am pregătit și nu pregătesc nici un proiect în sensul acesta. S'a vorbit de posibilitatea ridicării la patriarhie a conducerii bisericii ortodoxe autocefale române; inițiativa rămâne însă întreaga Sf. Sinod, Numai după o discuție largă și o aprobare, Sf. Sinod va face propunere guvernului. Până atunci nu poate fi vorba de un proiect de lege pentru crearea patriarhiei dela București.

Prima Decembrie. Conform circularii Ven. Consistor arhiepiscopale, publicată în Nr. 82 al ziarului nostru, aniversarea a șasea a zilei de 1 Decembrie, a proclamării unirii pe vecie cu patria mamă, s'a prăznuit pe întreg teritoriul arhiepiscopiei noastre cu deosebită solemnitate.

În biserica catedrală s'a oficiat sf. liturgie împreună cu dogologie de mulțumită, la care au luat parte toate autoritățile din localitate.

După terminarea serviciului divin a urmat serbarea școlară în sala Uraria, aranjată de liceul «Gheorghe Lazăr». Cuvântul ocazional a fost rostit de prof. I. Isac, iar corul liceului sub conducerea prof. N. Oancea a executat mai multe cântări.

Candidații de episcop. În urma alegerii I. P. S. Sale Nectarie de mitropolit al Bucovinei, a devenit vacant scaunul de episcop al Cetăției Albe și Izmailului. În chestiunea recomandării unui candidat pentru acest scaun episcopesc, simpatizii membrilor Sf. Sinod se îndreaptă către I. P. C. Sa Arhimandritul mitrofor Iuliu Scriban. Alți candidați sânt: PP. SS. LL. Iustinian episcop militar, Arhieriei Dionizie al Izmailului, Ghendie Silisteanu și Teofil Mihăilescu, precum și P. C. Sa Arhimandritul Galaicion Gordun.

Clopote și — trecere la ortodoxie. Duminecă în 16 Noembrie a. c. s'au strâns clopotele dela biserica unită din capitală procurate cu ajutorul ministerului cultelor, care a dăruit lei 30.000.

Nu avem nimic de zis, dar în capitală unde sânt atâtea biserici și clopote, acestea din urmă, ale uniților, tot nu se aud, de aceea oficiul pa-

roial a chemat pe parohieni la serviciul divin prin cărți poștale și prin publicațiuni în ziarele creștine.

Pe când preotul greco-catolic își chema parohienii la biserică pe calea aceasta, ieromonahul Eugeniu Elemir Călugăru, greco-catolic, absolvent al cursurilor teologice din Ungvár, a cerut Sf. Sinod trecerea sa în sinul bisericii ortodoxe.

Intru amintirea Marelui Andrei

Păstrători ai bunelor tradiții de a serba în tot anul pomenirea cu lauda a Marelui Arhiepiscop și Mitropolit Andrei Șaguna, studenții celor două școli șaguniene din Sibiu au aranjat în ziua de sf. Andrei, 30 Noembrie a. c., o ședință publică a societăților lor de lectură.

Astăzi, când curente străine de sufletul românesc încearcă să depășească școala de biserică — cu care împreună a îndurat vitregia vremurilor nu tocmai de mult trecute — ne place să vedem pe viitorii profeți și învățători înfrățindu-și sentimentele de pietate și admirațiune de cari au dat dovadă că le nutrește față de nemuritorul părinte Andrei Șaguna. Tinerii noștri au aranjat împreună acel festival, ca o dovadă că vor și munci împreună ca profeți și învățători ai satelor noastre.

Ședința s'a ținut în sala cea mare a prefecturii, la locul de frunte al căreia era așezat tabloul marelui arhieru. În sala plină de public ales a fost de față I. P. C. Sa părintele arhimandrit Dr. Eusebiu R. Roșca, dl prefect al județului A. Boiu, precum și dñii asessori consistoriali. S'a deschis cu: Imn religios de A. Bena cântat de corul clericilor condus de Ioan Brânzea cleric an II. Apoi Ioan Dinu cleric an IV în cuvinte alese prezentă pe Marele băiat ca preot adevărat și pătruns de multă iubire creștinească.

Aceasta iubire l-a îndemnat ca tuturor a toate să se facă pentru fericirea poporului său. Nicolae Balca clasa VIII norm. a vorbit despre valoarea educativă a operelor lui A. Vlașă arătând sufletul de bun educator al poetului. Gh. Secaș, cleric an II a recitat poezia «Sfat în pustie» de St. O. Iosif, iar Maria Lupescu a recitat poezia «Ateu» de P. Dulfu. Corul clericilor a mai cântat «Rugăciune» de Milgrave, iar corul mixt al școlii normale condus de profesorul Timotei Popovici a cântat imnul Heruvimilor și Hora Basarabiei.

De încheiere părintele asessor Matei Voileanu în numele I. P. S. Sale Părintelui Mitropolit, care este în București la ședințele sfântului Sinod, a adresat tinerilor câteva cuvinte de îndemn la muncă în spiritul Marelui părinte Andrei.

fără urmă de cărare. Ei trebuie să rămână. Să rămână stinger în largul codrului, să l'înghită adâncimile ori să l'dumice fearele sălbatice ale munților. O, roibul meu, roibul meu scump, ce soarte amară ai avut!

În înduioșare li podidiră lacrimile. Sărută cu drag fruntea calului său mult iubit, li iasă în marginea desului și perii după perdeaua cetinilor. Se silea spre culme. Se strecura cu greu printre trunchiuri dese de brazi cu mușchiul gros. Gemeau în toșnet lung frunzele uscate sub picioare, și zângănea lărmuitor sabia-i izbăită de copaci bătrâni, în taina liniștei profunde.

Pogorâ în un părau stufoș. Gustă o gură din apă împede ca lacrima. Și se opini să urce 'n zor o coastă stâncoasă, înaintea coborării nopții pe pământ. Dar abia croi un paș și i răsară 'n cale doi bărbați trunchioși, ca doi smei din basme. Privirea lor e-a fulger scăpător, iar brațul de grea ghioagă purtător. Cât li zăriră, îndată răcni unii ca un leu înfuriat:

— Oprește-te, boierule!

— Eai, mă opresc — răspunse surprins lăncu. Dar ce aveți cu mine?

— Aruncă-ți sabia aici!

— Oameni buni, eu sânt călător străin și am trebuință mare de sabie prin aceste locuri sălbatice. Vă rog, lăsați-mi-o.

— Jos cu sabia, căne de boier, că-ți zdrobesc căpățina ca la șerpe!

— Mai creștini, rogu-vă pe Dumnezeu și pe toți sfinții, fie-vă milă de mine și lăsați-mă în pace!

Iezuiții și „uniții“

Internatul iezuiților din România, «Convictul episcopal din Satu-mare», și-a deschis, în acest an școlar 1924/25, porțile pentru primirea băieților greco-catolici de limba maternă română, cari vor urma clasele I—IV dela liceul din acel oraș.

Afară de aceasta, într'un «Concurs de primire în Societatea lui Isus», apărut în ziarele bisericești ardeleni greco-catolice, s'au anunțat următoarele:

Călugării iezuiți primesc în ord pe tinerii cari au terminat cu succes una din clasele IV—VIII dela școala secundară, liceu, real; noviciatul se va face în țară, filozofia și teologia în Franța... informații se dau de către Superiorul casei Societății lui Isus din Satu-Mare... Și în sfârșit, se mai spune cu oarecare generositate că: «Tinerii români greco-catolici cari vor intra în ord, își păstrează ritul român»... — ori cât ar fi de ortodox.

Ce însemnează ordul călugărilor iezuiți, alcătuit de fanaticii catolicismului Romei, nu e nevoie să arătăm la acest loc.

Constatăm însă, din cele publicate mai sus, că iezuiți întru ajungerea scopurilor lor, mărturisite și nemărturisite, vor să înceapă propaganda în țara românească prin mijlocul «uniților» noștri, pe cari îi vor crește așa cum știu, ca să-i trimită apoi în mijlocul «schismaticilor» din orient, unde putererea papismului a suferit, cu înfrângerea monarhiei austro-ungare, nu puțină pagubă.

În fața acestor pregătiri, nu numai biserica noastră ortodoxă, ci și cercurile politice ale țării au patriotica îndatorire d'a urmări mereu «activitatea» celor ce n'au fost și nici nu sânt prea șovăitori în alegerea mijloacelor pentru ajungerea țintei lor; căci această țintă nu va fi niciodată: întărirea patriei și a bisericii sale dominante, ci dimpotrivă: slăbirea și prăbușirea noastră a tuturor.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Darul crucii

— O clipă din zilele lui lăncu de Hunedoara* —

În încăierarea unei lupte (Varna, 1444) pătimaș cu ostași legii musulmane se topi aproape toată oastea creștinească și regele și căpitanii lui alăvăși. Un singur volnic birui ispită primejdiilor prădalnice, viteazul român ardelen: lăncu, din ținutul Hunedoarei. Zmugându-se din părjoii cutropitor, se repezi pe roibul său sprinten pe-te șes și peste dealuri și se infundă în creerii Carpaților pletosi.

Pe cremenea potecului încolăcit urca încet calul obosit. Se potolnea adesea în tălășul bolovanilor ascuțiți, lăncu descăleacă. Pășea rar și îngândurat. Era trudit și rupt de foame, căci nu gustase nimic de câteva zile. Calul în urma lui mai ciulimea câte o frunză verde ori câte o mlaștă crudă. Ear soarele aluneca încet spre asfințit.

Cum înaintau robiți de trudă și stăpânul și calul, ajunseră la capătul potecului. Un deșeu ca peris, se desfășura înaintea lor. lăncu se corii în gânduri:

— Ce să fac? Eu trebuie să plec, căci mă așteaptă soția, și copiii, și țara fără de cărmă. Eu trebuie să plec la datoriță!... Dar roibul meu, dar bunul meu cal!... El nu poate străbate codrul înălțat, nu poate urca prăpăstiile amețitoare

— Să-l prăvălim pe blestematul! șopti unul către celalalt și n'zborul unei clipe două ghioage strunite se înălțară în văzduh gata de strivire. lăncu și descinse atunci sabia iubită, o sărută cu foc și o aruncă la picioarele bandiților.

— Acum ești al nostru, poamă boierească! Dacă vrei să scapi cu zilele în oase, aruncă-ne și punga cu bani!

— Eu cred că voi sântei oameni de omenie și oameni năcăjiți. Eată, a ci lmi sânt paralele, tolosiți-le, — și zvări la picioarele lor și port-moneu cu aur și argint. Moți când li ridicară, li deschiseră, și împărțiră îndată între ei tot cuprinsul lui bogat. Ear după sfârșirea împărțirii dreptele începu din nou unul din ei:

— Desbracă-te acum și de haine!

— Fraților, fiți milostivi, pentru legea Domnului! Cerutu-mi-ați sabia, v'am dat-o. Voitu-mi-ați banii, iată vi-i-am dat! Acum vreați să-mi zmugeți și hănușele din spate? Nu vedeți că-l aici noaptea? În codru-i umed și e rece. Vă rog lăsați mi măcar zdrențele acestea, să mă încălesc la noapte 'n ele...

— Nu mai sporti vorba! Haine ori viață! Alege!

— Go! am venit în lume, gol să și rămân; — și prinse a se desbrăca și a zvări câte o bucată la picioarele tălharilor. Iar ei le împărțeau. Unul lua una, altul alta. lăncu rămase desculț, cu capul gol și aproape fără petec de albitură pe trupul lui vânos. Tălharii nemernici li priviră cu deamărunți și ochii lor nemernici poposiră pe pieptul lui lat ca de luptător antic. Desusiră acolo ceva gaiben, ca aurul și lucitor ca raza soarelui.

* Vezi Gh. Sincăi, Cronica Românilor, București, 1886, tom. II, p. 25.

Sfântul Sinod

Programul lucrărilor din sesiunea de toamnă a Sf. Sinod, deschis în 17 Nov. a. c. a fost următorul: 1. Hirotoniile anglicane; 2. Comunitățile și bisericile române din străinătate; 3. Înființarea episcopiei Tiatiorelor de către patriarhul ecumenic din Constantinopol; 4. Educația religioasă morală a tinerimii; 5. Transferările în parohii; 6. Pictura și sculptura bisericăască; 7. Fixarea zilelor sfințitelor Paști, în legătură cu îndreptarea calendarului; 8. Chestiuni basarabene; 9. Antepiectul de lege relativ la regimul cultelor; 10. Legea de organizare unitară a bisericilor; 11. Călugări; 12. Comunicări-proponeri; 13. Reorganizarea vieții mănăstirești; 14. Reorganizarea seminarilor; 15. Chestia mănăstirii podromul dela «Sf. Munte Athos».

În ședința de Marți, P. S. Sa Episcopul Lucian al Romanului a citit raportul despre programul anșit al învățământului religios în școlile primare și normale. Sf. Sinod a hotărât ca raportul să fie dezbătut de o comisie specială, care să formuleze dezideratele Sinodului ce vor fi înaintate ministerului instrucțiunii publice și celui al cultelor în această chestie, pentru traducerea lor în fapt.

În următoarea ședință, de Miercuri s'a adus în dezbateri proiectul de lege pentru organizarea unitară a bisericilor ortodoxe române.

Sinodul s'a ocupat în câteva ședințe cu acest proiect de lege, care urmează acum să fie deus pe birourile parlamentului.

În jurul fixării serbătorilor sfințitelor Paști Sf. Sinod a hotărât, în principiu, să se respecte pascalia ortodoxă, adică sfințele Paști să fie sărbătorite în prima Duminică după luna plină, după echinoziul de primăvară, între 22 Martie și 25 Aprilie. Chestia va mai fi discutată și la Sinodul ecumenic, care se ține la Ierusalim în primăvară, când se va lua hotărâre definitivă.

Altă rumpere de peceti cu străinii, în județul Arad

— Revenirea Nadășului —

Înainte cu 29 ani, pe urma unor certe locale, și-a făcut unația Intrarea în frunța comună de munte Nadăș, din județul Aradului, între împrejurări vrednice de a fi arătate, mai de aproape, cu alt prilej. În timpul din urmă, poporul zis «unit» și-a dat seama de răstăcirea sa și a trimis la Episcopia Aradului o delegație de patru țărani, prin care cereau să fie primită întreaga parohia greco-catolică în legăturile noastre. Li s'a dat statul să se adreseze în scris cu iscălițurile celor ce doresc revenirea la ortodoxie.

Făcându-se aceea cerere, Episcopia a primit la dănsii, spre a-i asculta și cu graiul, pe

părintele asesor și preot misionar Dr. Gh. Ciuhandu. Duminică trecut, în 23 Nov., poporul întreg, bărbați și femei, adunat după sf. liturghie la una din școlile din sat, și-a exprimat și cu graiul dorința, de a fi reprimiți în legăturile bisericilor ortodoxe. Oamenii erau sătui și vorbeau cu dispreț de episcopia gr. catolică din Oradea-Mare, căreia-i aparținuseră până atunci și care i-a amăgit în curs de 29 ani, cu făgăduințe neimplinite, că li se va zidi biserică, casă parohială și școală. Eră foarte caracteristică aceea ce spuneau un «unit» din obștea adunată, că în satul Nadăș «unii» sânt cei mai înșopaiți în învățătură, deoarece n'au avut școala lor, ear dela școala orodoxă erau opriți de oamenii lor, ca nu cumva să devină ortodocși. Ear noi adăogăm: Episcopia gr. catolică din Oradea, care i ține în această stare, eră cea mai bogată între toate episcopiile românești din Ardeal și, totuși, de 144 de ani de când aveă stăpânie peste 149 mii jugăre pământ arător și păduri, n'au înființat măcar o tipografie pentru a tipări ceva românește!

Poporul, în cererea sa de a fi reprimiți, spune că știe despre trecerea de odinioară, că n'au fost după lege și că vine cu întreg avutul său, modest, ce și l-a putut înfrîpă. În adevăr, procedurile, prin care administrația ungurească și ministerul ungar al cultelor a scos pe nadășeni ca «unii», sânt un capo d'operă de siluire a legilor.

Dar până să înfășășăm acele proceduri, ținem s'adaogăm despre evenimentul zilei și aceea că la împacarea sufletescă a românilor din Nadăș a contribuit și exemplul părintelui Romul Raftu, mai 'nainte preot de al nostru, trecut apoi de preot la gr. catolic, de unde, după sincere păreri de rău, a revenit și a fost reprimiți în 11 Nov. a. c. Sf. Sa fusese preot gr. cat. în Minișul de sus și administrator parohial la Nadăș.

Cu aceasta ni-am redobândit cele peste 400 suflete, ce n'au fost furate, și s'a dat, din partea înșuși poporului cuminte, pilda de urmat și în alte comune, puține la număr din județul Aradului în care avem d'abia câțiva — puțini — români uniți sufleteste cu străinii și desolnați de cătră frații lor de aceeași limbă și sânge. C.

O rugare...

— Cătră preoții din țară —

Cucernele Părinte,

Ți-am trimis o listă de colectă pentru biserică din Șercaia. Te-am rugat cu căldură să mă «juți» și Cucerneia Ta cu ceva. Nu am cerut marea cu sarea, ci un strop, căci: strop cu strop fac al mărilor potop.

Știu că ești împovărat cu multe necazuri, știu că circula o mulțime de liste de colectă, dară eu nu cer jertfă: Mă voi, ear nu jertfă!

* Toate ziarele oficiale din centrele eparhiilor ortodoxe, cotidianele din capitală și revistele teologice, sânt rugate să publice această rugare.

— Ce porți pe piept?
— O amintire dela inama mea.
— Ce amintire?
— O cruce sfântă.
— De lemn văpsit?
— Nu.
— Dar de ce i?
— De aur.
— Dar grăunțele roșii?
— Sânt mărgăritare.
— Jos dar și cu crucea!
— Frații mei buni, nu fiți păgâni. Lăsați-mi măcar această sfântă suvenir părintescă, după ce m'ați golit ca pe un pui de vrăbie.
— Tacă-ți gura păcătoasă, ticălosule! Aruncă-ne îndată crucea!

Iancu își scoase cu lacrimi pe gene frumoasă suvenir părintescă, scumpa cruce de aur, pe care o purta pe piept, în dreptul inimii, din leagănul copilăriei încă, o duse îndurerat la buzele lui fripte de amar, o sărută cu patimă de câteva ori, apoi o zvărlî și pe aceasta înaintea lor.

O ridicară. O priviră mult. Li admirau și unul și altul frumusețea ei aleasă.

— Ce galben e aurul! — zise unul.
— Ce lucitoare mărgăritarele! — adăuse celalalt.

— Aceasta va fi a mea!
— Ba a mea, oricare!
— Nu se poate!
— Ba se poate!
— Ține-ți gura!

— Ține-ți o tu, nevoiașule! — și oricui codrului bătrân se 'ncierară în o luptă strajnică pe moarte, pe viață. Iancu se repezi atunci ca un șoim la sabia-i scumpă, o învârti voinic în aer și din două lovituri două capete păcătoase se rostogoliră în frunzele uscate din umbra unui brad străvechi și două hoituri udau cu sânge negru floricelele pământului.

Copleșit de valul unei bucurii cerești, Iancu își frânse cu smerenie genunchii pe patul frunzei moale, își duse la buzele rumenite de căldura inimii lui înviorate scipitoarea cruce cu mărgăritare, o sărută cu toată patima sufletului lui recunosător, își pironi apoi privirea multumitoare pe albastrul cerului senin și șopti ca 'n alurare:

«...Viața mea era 'n amurgul ei. Mă prăpădeau nemernicii. Răpindu-mi totul, îmi stăngeau în urmă și suflarea. Dar, eată sânt izbăvit. Viața mea e darul crucii...»

«Săvită și fi de-a pururi, Isuse Hristoase, căci prin patimile crucii Tale dat-ai viață nouă, omenirii amorțite în moartea păcatului; ear azi, prin această cruce iubită m'ai scos și pe mine din moarte la viață...»

«Săvită și fi de-a pururi și tu, mamă din lumea nemuririi, care mi-a dat prin dureri viață și care 'n ceața copilăriei ai împodobi pieptul meu plâpând cu mândra podoabă a crucii, căci prin ea azi mi-ai dăruit a doua oară viața...»

A. Nanu.

Primesc cu toată căldura inimii tot cerace mi se trimite. M'am bucurat de cei 2 Lei, trimiși de parohul protoiereu din Chizdita, jud. Soroca, și m'a înveselit foarte suma de 934 Lei, colectată de stărișta Iustina din M. Suzana, jud. Prahova. Fiecare a făcut ce a putut, dar a făcut.

Te rog stăruitor, Cucernele Părinte, colectează ceva, cât poți, ca să fim și noi în situația să clădim un altar de închinare și preamărire, ca să fim și noi în posibilitatea de a ridica un templu de mântuire sufletescă.

Intrucât nu mă poți ajuta, ceea ce e posibil, Te rog, dară Te rog frumos, fă-mi un bine: retrimite-mi lista, căci eu trebuie să mi dau seamă despre toate listele trimise.

E grea situația celulei cere, dar când ești necesitat faci tot ce crezi că-ți poate fi de folos.

De încheiere, dă-mi voie să-ți mulțimesc anticipativ, fie pentru că mă ajuți, fie pentru că-mi retrimiteți lista în alb, numai să mi-o retrimiți cu posibila grabă.

Șercaia, 21 Noemvrie 1924.

Cu toată stima:

Vasile Stolicanea,
protopopul Oltului.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae s'a reintors în 2 Decemvrie din capitala țării la reședința Sa în Sibiu.

Vineri în 5 Decemvrie a. c. I. P. S. Sa însoțit de mai mulți preoți din centru va pleca pentru mai multe zile la Brașov spre a cerceta comunitățile bisericesti de acolo.

Sâmbătă în 6 Decemvrie în ziua sărbătorii Sfântului ierarh Nicolae va oficia sfânta liturghie în biserica Sfântului Nicolae din Brașov-Scheiu, cu care ocaziune va introduce în postul de protopresbiter al Brașovului pe noul titular al acestui traci, Dr. Iosif Blaga.

Sâmbătă d. a. precum și Duminică a. m. și d. a. va oficia servicii divine în celelalte biserici din Brașov.

Începând de Luni, 8 Decemvrie, va inspecționa liceul nostru «Andrei Șaguna», precum și celelalte școli din acel oraș.

Sărbătoarea Sf. Ierarh Nicolae. Sâmbătă proxima, în 6 Decemvrie, biserica noastră serbează sărbătoarea sftului ierarh Nicolae.

Cine profită din greu în războaie?

Faptul că evreii sânt niște elemente străine în mijlocul popoarelor pe spinarea cărora trăiesc, are ca efect că ei neluând parte în mod direct la luptele politice, trag numai foloase din schimbările și turburările provocate de acestea.

Sombard însuși afirmă că «conflictele naționale au fost todeauna o sursă importantă de venituri pentru învârtelile comerciale ale jidanilor»; — și de fapt, după toate turburările revoluționare sau războaie crâncene, evreii se găsesc mai bogați și mai puternici ca înainte.

Avera Rothschildilor își are obârșie în nenorocirile și mizeriile războaielor napoleoniene.

Marele război trecut a avut ca efect, cu deosebire în România, să dea evreilor drepturi cetățenești și să-l îmbogățească în paguba românilor.

În Rusia, belșevismul introdus de evrei a avut ca efect ca toată proprietatea mobilă (aur, pietre nestimate, bijuterii, etc.) să treacă în mâni jidovești, care acum, după ce au ruinat Rusia, emigrează pe capete luând cu ei acest capital mobil. Când bolșevismul va dispărea din Rusia, toți comisarii jidani în cap cu Leiba Trotzky Braunstein, vor trăi ca niște burghezi liniștiți prin țările din occidental Europei sau prin America, bucurându-se de averile pe care le-au dobândit în urma operațiunii economico-sociale pe care au practicat-o în Rusia.

Dela Academia Română. Vineri, în ședință intimă, Academia Română a sărbătorit pe doi dintre membrii ei distinși, d-nii profesori Victor Babeș și G. Marinescu, primul împlinind vârsta de 70 de ani, cel al doilea 60 de ani. Acești valoroși oameni de știință au fost distinși de curând prin două mari premii internaționale. Dl. prof. Dr. Victor Babeș a obținut premiul Monthyon; dl. profesor Marinescu, premiul Universității din Madrid. Președintele Academiei, dl. Iacob Negruzzi, a felicitat călduros pe sărbătorii. Academia a hotărât cu acest prilej să participe la sărbătorirea ce se pregătește celor doi savanți, pentru 13 și 14 Decembrie.

Locuitorii Ardealului și Banatului. După cele mai nouă date, Ardealul împreună cu Banatul are 5529.500 suflete, dintre care sânt români 3.280.950, alți creștini 2.016.920, evrei 231.630. Așa dară 59.34 la suta sânt români, 30.47 la suta alți creștini, 4.19 la suta evrei. — Dintre aceștia locuiesc la sate 4.600.000; români 3.030.000, alți creștini 1.500.000, evrei 100.000. La orașe locuiesc 280.000 români, 516.920 alți creștini, 131.630 evrei.

Academia ortodoxă. Societate academică a teologilor români în Cernăuți. Sediu: Reședința Mitropolitană, str. Dr. Repta Nr. 2, s'a constituit în adunarea generală ordinară din 20 Noiembrie 1924 pentru anul administrativ 1924—25, alegând următorul comitet: Președinte: Rinaldo Vasiliu, vicepreședinte: Mitrofan Tanasiecu, secretar I: Cornel Moga, secretar II: Emilian Leucă, casier: Gheorghe Ieremia, econom: Nistor Popescu, controlor: Valeriu Matei, pres. com. reviz: Gavril Popescu, pres. secției literare: Ștefan Lușă, pres. com. muzicale: Emilian Leucă.

Cinstea lor! Vesteste *Untrea* dela Blaj următoarea «știre mărunta»: P. Ven. Ordinariat arhidiecezan — blăjan — a pedensit pe preoții *Joan Bursă* din Ucea de sus, și *George Jucovan* din Drăguș, pentru apostazie, cu degradare, «lipsindu-i pentru todeauna de toate drepturile și prerogativele statului preotesc». — Numii preoți «apostazi» își au cu toate acestea drepturile și prerogativele preoției în *sinul bisericii la care au revenit*. Părăsirea doctrinei, primejdioasă pentru neam și țară, este *datorie*, care numai la Blajul de astăzi se pedesește cu «degradare»... *Cinste* se cuvine acestor preoți!

Timbre nouă poștale. Direcția poștelor a pus sub tipar timbre nouă poștale de 7 lei și 50 bani și de 10 lei, iar cărți poștale de 4 lei și 50 bani. Nouă timbre de 7.50 și cărțile poștale de 4 și 50 vor servi pentru corespondența cu Austria, Cehoslovacia, Italia, Polonia și Ungaria, iar timbrele poștale de 10 lei pentru celelalte state.

Catedre vacante la facultatea de teologie din Cernăuți. Ministerul instrucțiunii publice a publicat concurs pentru ocuparea următoarelor catedre vacante la facultatea de teologie din Cernăuți: Catedra de istorie bisericească universală; Catedra de teologie morală; Catedra de istoria bisericilor române și Catedra de teologie practică. — Candidații vor înainta ministerului cererile lor, însoțite de un memoriu de titluri și lucrări, până în termen de 2 luni cu începere de la data de 25 Noembrie a. c.

† **Emilian Debu.** Din Făgăraș se vestește încetarea din viață a tînărului funcționar de poște, Emilian Debu, fiul părintelui Debu din Toderița și fratele părintelui Dr. Petru Debu din Brașov. O boală grea de piept l-a curmat firul vieții în vârstă de 26 ani. Înmemorarea i s'a făcut Marți în 25 Noembrie a. c. în cimitirul bisericii ortodoxe din Toderița. Odihnească în pace!

Prea mare avere — omoară. Alexandru Macarie, funcționar la o bancă sătească din Băsarabia, a primit zilele acestea din Ardeal o telegramă, unde i se vestește că i-a răposat o rudenie, și că întreaga ei avere, de trei milioane, i-a lăsat-o lui. Bietul funcționar, de bucurie a căzut la pământ și a murit.

Convocare. Comitetul Reuniunii femeilor române din Mediaș și Jur invită la adunarea generală ordinară ce se va ține în 7 Decembrie 1924 ora 3 d. a. în localul școlii primare urbane de stat, Mediaș (str. Mihai Viteazul) cu următorul program: Deschiderea adunării, prin președintă; Raportul secretarului; Raportul casierului; Alegerea alor 4 membri noi în comitet și 2 membri în consiliu; Eventuale propuneri. — v. d. *Elena Popp*, președintă, *Dr. E. Sâmpetean*, secretar.

Mare proces. La 28 Nov. au început la Cluj dezbaterile marelui proces de spionaj în fața consiliului de război al corpului IV de armată. În acest proces sânt implicați 46 indivizi, dintre cari 35 au fost arestați în Ardeal, Bănat, Bucovina și Băsarabia. Principali acuzați este Alecsandru Kiseleff, rus de origine, fost funcționar la legățiunea bulgară din București. Secția din Ardeal era condusă de căpitanul sas, Walter Widmann. Sediu ei era în Sibiu. W. Widmann avea ca ajutor pe căpitanul Iulius Kappel, studentul Wilhelm Gusbeth și cântărețul Ioan Köpony, toți din Brașov.

Porul hainelor militare de cătră civilii. Minișterul de război face cunoscut publicului, că porul hainelor militare de cătră civilii, constituie delict pedepsit de lege. În consecință, s'au dat ordine autorităților să urmărească pe vinovați și să i trimită în judecata parchetelor militare. Totodată ministerul de război face cunoscut că hainele militare nu sânt de vânzare pe nici un preț, și de ele nu se pot folosi decât soldații aflați în cazarmă.

Calendarul Bunului Creștin (sau: Calendarul Arhidiecezan) pentru anul 1925, va apărea în curând, cu bogat cuprins, interesant și instructiv, cu și numeroase icoane. Cerețile se fac de timpuriu, pentru a se putea efectua fără întârziere la: **Librăria Arhidiecezană, în Sibiu.**

Retragerea din circulație a hârtiei de 1 și 2 lei. Ministerul finanțelor vestește că în curând va retrage din circulație monetele de hârtie de unul și doi lei. În acest scop atât publicul, cât și instituțiile publice și private, sânt înștiințate că în interesul lor să depună de îndată la administrațiile financiare întreaga cantitate de monedă de unul și doi lei, în schimbul căreia vor primi echivalentul în monedă metalică. Până în prezent ministerul finanțelor a primit circa 300 milioane lei monedă metalică și se crede, că în cel mult trei luni, ne va sosi și restul până la 400 milioane, atât cât s'a comandat la monetăriile franceze și belgiene.

† **Gherasim Popa**, directorul școlii primare din Cristian (jud. Brașov) a răposat în 22 Noembrie 1924, și a fost înmemorat în 25 Noembrie în cimitirul ortodox român din Cristian. Odihnească în pace!

Pe un an! Consiliul profesoral al Academiei de drept din Oradea-Mare a judecat asupra studenților Ludovic Oluck, A. Kohn, Tibor Kerest, Elemer Gyarmati și Al. Senki, cari, cu prilejul deschiderii Academiei, au rostit cuvinte insultătoare la adresa statului român. Studenții numiți, cu percuții și fără, sânt eliminați *pe un an*, — ca după aceea să ne insulte din nou.

Cămin preotesc în Oradea-Mare. Cu ocazia congresului preotesc, ținut în 13 și 14 Nov. s'a inaugurat și căminul preotesc din Oradea-Mare. Acest cămin, plasat în 2 camere spațioase ale casei din str. Episcopul Cîrlogariu Nr. 6 (unde a fost Consistoriul) are decamdată 10 pături, și stă grațuit la dispoziția preoților din eparhia Oradei-Mari. Preoții din alte eparhii vor plăti o sumă minimală. Doritorii de a se folosi de cămin se vor adresa părintelui Zaharie Moga, asesor-ref. con., la reședința episcopescă. (L. R.)

Prisonieri români în Siberia — robi. Un prizonier șvab întors acum din Manciuria la Timșoara a declarat, că mai sânt acolo vreo 50 mii prizonieri, dintre cari mulți din ținuturile alpine României, cari au fost vânduți de soviete Manciuriei ca sclavi. Un alt prizonier ungur sosit din Vladivostoc la Oradea-Mare a declarat că vor sosi zilele acestea 56 cetățeni români foști până acum prizonieri în Vladivostoc.

«**Prieteni! Ungari!**» sau, în englezește, «**Friends of Hungary**», se numește o nouă societate, înființată în Anglia de politicieni și aristocrați englezi. Președintele «prietenilor» este lordul Newton, maghiarofil cunoscut de origine iudevească. Societatea va edita sumedenie de broșuri și cărți în favoarea Ungariei, care dispune de fonduri considerabile — cu toată sărăcia ei — pentru asemenea scop.

Contabil. La tipografia și librăria arhidiecezană află aplicare un contabil. Cerețile sânt a se adresa: **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane** în Sibiu.

Prescurtări. În Rusia sovietică instituțiile sânt de obicei arătate prin inițiale, fapt ce adeseori produce rezultate comice. Universitatea

din Chiev, de pildă, s'a numit la început: **P**-dagoghică; Institut **Vybsavo** «**Obrazovania**» (Institut pedagogic de cultură superioară), care, însemnându-se numai cu inițialele, dă **Pivo**, adică bere. Mai târziu s'a numit: **Vybs. Institut** **N**irodnavo «**Obrazovania**» (Institut superior pentru instrucția publică), cu inițialele: **Vino**, adică vin. Pentru a scăpa de bere și vin, care aduc aminte de crăme, nu școală, universitatea din capitala Ucrainei s'a botezat din nou numindu-se astăzi: **Kievski Institut** **N**irodnavo «**Obrazovania**» (Institutul pentru instrucția publică din Kiev), fără ca numirea să fie mai fericită: inițialele **KINO** produc adică eară confuzie, de oare ce când un student spune că merge la Kino, nu se știe, dacă merge să asculte un curs la universitate, sau să vadă un film. N'au noroc bolșevicii, cu reformele.

ȘTIRI LOCALE

Pentru invalizi. văduve și orfani de război ai clasei trupeșilor. Toți acei invalizi de război precum și văduve și reprezentanți orfanilor de război cari locuiesc în Sibiu, cari posedă condicele noi de pensii, sânt invitați să se prezinte preciz și punctual și cu Titlu de Pensione dela 2 Decembrie până la 15 Decembrie ora 8—1 a. m. la Perceptoratul orașesc. Totodată se atrage atențiunea, că acei care nu se prezintă la termenul sau menționat, vor primi pensuniene lor abia la solvirea viitoare care va avea loc în Martie.

Perceptoratul orașesc

CĂRȚI ȘI REVISTE

Biblioteca românească, publicație periodică populară, îngrijită de Teodor Murășanu. Sub această numire, «**Librăria Poporală**» din Turda editează o serie de broșuri de câte 32 pagini. Scopul este, a răspândi gustul cititului și a contribui cu o seamă de cărți de lectură acolo, unde se simte lipsă mai mare, în păturiile populului și ale tineretului școlar. Cuprinsul broșurilor, ce vor apărea în această bibliotecă, va fi în conformitate cu scopul urmărit.

Au apărut până acum: Nr. 1—2 Teodor Murășanu: *Avram Iancu*. (Viața și faptele lui de viață). Nr. 3—4 Aurel Nanu: *Mormântul lui Mihai Viteazul I. Nr. 5—6 Aurel Nanu: Mormântul lui Mihai Viteazul II.* — Broșurile se pot citi cu folos și plăcere. Un număr 5 Lei.

Cântări funebrele (pentru cor mixt), au apărut, accommodate pentru înmemorări și parastase, de *I. Vida*. Prețul unui exemplar 100 Lei plus porto poștal. Format mare de 30 cm. lungime și 43 cm. lățime, 13 pagini. Se află de vânzare la autor, în Lugoj, strada Faur 23.

A apărut și se află de vânzare la Arhimandritul *Scriban* în București la biserică *Kalenderu*, strada Paris 18, cartea «*Nu perdeți credința în Dumnezeu*» de *Arhim. Scriban* și *Material Virgil Arifeanu*, scriere de 36 de pagini cu zugrăviri, cuprinzând povestiri din trecut și mai cu seamă din războiul cel mare, prin care se arată puterea credinței. Prețul 12 lei, iar pentru cei ce vând în număr mai mare, precum parohilor și protopopilor, se dă cu scăzământ de 25%. Se găsește și la librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Sub tipar: *Mica Biblie*, ed. III de Arhim. Scriban. E tipărită mai mult de jumătate.

Adventismul dat pe față (Was man von dem Adventismus halten muss) de *Carl Müller*, traducere pe românește de *Arhim. Scriban*. Se tipărește de *Institutul Biblic* din București. Va cuprinde ca la 5—6 coale. S'au tipărit 2 coale.

Liturgia pentru cor mixt, pe extenziune de 11 coale 8° mare, legată frumos. Prețul 60 lei trimisă recomandat la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan Gură de aur imnurile și troparele celor 4 praznice mari, fericiile, când servește arhierul, trei Heruvici, concerte (prieșne) etc. — Se poate comanda prin trimiterea înainte a prețului ori contra ramburs la *Timotel Popovici*, profesor str. Regina Maria 7.

De același autor: *Liturgia pentru 3 voci egale*. Ed. III. Legată 20 Lei.

Nr. 343/1924.

(110) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Moșna, protopresbiteratul Mediașului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitorilor preoțești dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului of. ciu protopopesc în termenul legal, și după preslăbă în cunoștință a oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie în vreo Duminică sau sârbătoare, pentru a face cunoștință cu poporul.

Mediaș, 7 Noemvrie 1924.

Oficiul protopopesc ortodox român al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mireea,
protopop.

Patinajul

din strada Morilor Nr. 3

este deschis zilnic de ora 8—12 a. m. și dela 1^{1/2}—5 d. a.

În **Librăria Arhidiecezană**
a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților**I. Spre Emaus**

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Prețul: Lei 35—
plus spese postale: Lei 5—

La **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale
Dn. Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.
Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

La **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament
(cu litere cirilice)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crud 10 Lei —, broșat 10 Lei —,
plus porto postal 5 Lei —.

Cititi

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112
pagini, cu ilustrații. Cartea cuprinde în-
semnările lui Șaguna despre fapte și întâm-
plări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

La **Librăria Arhidiecezană**,
Sibiu, se găsește de vânzare

Calendarul îndreptat

pentru lunile Octomvrie, Noem-
vrie și Decemvrie 1924.

Prețul unui exemplar: 2 (doi) Lei (+ 50 b. porto)

În «**Biblioteca Bunului Păstor**» au apărut:

Nr. 1. «**Taina pocăinței**». Studiu pastoral
de I. Hanzu. Prețul 1 lei.

Nr. 2. «**Clerul și chestiunea alcoolismului**»
Traducere de V. Oana. Prețul 4 lei.

Nr. 3. «**La centenarul seminarului Andre-
ian**». Disertație de Dr. A. Crăciunescu. Prețul
1 lei.

4. «**Chemarea preșfîmîi noastre**». Conside-
rații de actualitate, de mai mulți. Prețul 5 lei.

Nr. 5. «**Șase predici pentru Duminică pe-
stului mare**» și «**Un cuvînt pentru ziua Învierii
Domnului**», de mai mulți. Prețul 2 lei.

Nr. 6. «**Îndrăznești, eu am biruit lumea**»
Predici pentru omul de război, prelucrate de
I. Kessler, de Dr. N. Bălan, și I. Moșoiu. Prețul
2 lei.

Nr. 7—8 «**26 Predici la credința creștină
sau Tălcuirea Crezului**». Traducere de episco-
pul Nicodem al Hușilor. Prețul 10 lei.

Nr. 9. «**Petru Maior și Unirea**» de părin-
tele Terenție. Prețul 2 lei.

Nr. 10. «**Schisma românească**» sau «**Unirea
cu Roma**». Prețul lei 2-50.

Nr. 11. «**Studiul pastorei în biserică ro-
mânească**», de arb. Iuliu Scriban. (Extras din
Revista Teologică). Prețul 20 lei.

Nr. 12. «**Ortodoxia și creștinismul apu-
sean**». Prelucrare din rusește de P. S. Sa Ni-
codem, episcop al eparhiei Hușilor. Prețul
lei 8 —

Numerii 2, 3, 4, 7—8, 10, 11 și 12 se
pot comanda la administrația «**Revistei Teolo-
gice**», Sibiu, str. Mitropoliei 32, trimițându-se pe
lângă prețul arătat mai sus și porto postal.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**

PRIBEGII

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY

de **Dr. Sebastian Stanca**

Prețul 10 Lei. — Plus porto postal 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de LUPEANU

Prețul 8 Lei. Plus porto postal 5 Lei.

În editura Comisiunii administrative a tipog-
rafiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal
în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 50 Lei.

... Prima pletrărie românească în Sibiu ...

IOAN CHIDU

Strada Podului Nr. 7/a

Recomandă Onor. public depozitul său bogat de

Cruci și monumente funebre

cum și alte lucrări de tot soiul aparținătoare acestei
(55) brânze, cu prețurile cele mai moderate 8—

Execuți și Monumente pentru Cimitirile Eroilor

La **Librăria Arhidiecezană**
în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

— prețuri moderate —

Biblioteca Universală

una dintre cele mai de seamă Biblioteci
aparute până acum la noi

Nr. 1 apărut 100 ◆ Prețul unui Nr. 1 Lei

De vânzare

Stelaje (Pulturi)

la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**
cu prețuri convenabile

La **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se
află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școlile secundare:

Ziarul de casă.
Zare de clasă pentru licee și civile, comerciale.
Coale pentru registrele de exhibe.
Tipărituri pentru bugetele școlare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.
Bilet de informație la însușiri pt. fiecare elev.
Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru școlile primare:

Registre pentru absenții și clasificării.
Matricole școlare.
Cronica școlară.

An sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Notăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii
medicale, pedagogice, economice, povești; diverse bi-
blioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minerve, Căminul,
Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de
unire, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din
scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor
Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca
inimei, Biblioteca Energia.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebu-
ințat pentru anunțuri și reclame în cercurile pro-
jești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Admini-
strația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.